

Program

G. Rossini: **Sonata za godala št. 1 v G-duru**
(1792–1868) *Moderato*
Andantino
Allegro

N. Paganini: **Koncert za violino in orkester št. 1 v D-duru, op. 6**
(1782–1840) *Allegro maestoso*
Adagio espressivo
Rondo. Allegro spiritoso

***

G. Rossini: **Sonata za godala št. 3 v C-duru**
Allegro
Andante
Moderato

N. Paganini: **Koncert za violino in orkester št. 2 v H-molu, op. 7**
“La Campanella”
Allegro maestoso
Adagio
Rondo (La Campanella)

Napovedujemo

Petek, 16. december 2016, ob 20.15
Velika dvorana Kulturnega doma Nova Gorica
FILMSKA VOŠČILNICA
Simfonični orkester Moša, Mladinski zbor Mavrica in
Vokalna skupina Singgirls
Fabio Persoglia, dirigent
Vstopnina: 14 €, 10 €, 7 € (člani kulturnih društev)

Sreda, 11. januar 2017, ob 20.15
SIMFONIČNI ORKESTER AKADEMIJE ZA GLASBO
LJUBLJANA
Velika dvorana Kulturnega doma Nova Gorica
Vstopnina: 14 €, 10 € in 5 € (glasbene šole)

Ponedeljek, 19. januar 2017, ob 20.00
Velika dvorana Kulturnega doma Nova Gorica
GLASOVI POKRAJINE JUNAN,
gostovanje glasbenikov s Kitajske
Vstopnina: 14 €, 10 €

36. koncertna sezona/koncert III

Glasbeni
abonma

I VIRTUOSI ITALIANI

Alberto Martini, koncertni mojster
Stefan Milenkovič, violina

Kulturni dom Nova Gorica
Bevkov trg 4
5000 Nova Gorica
05 335 40 16
blagajna@kulturnidom-ng.si
www.kulturnidom-ng.si

Ponedeljek, 12. december 2016, ob 20.15
Velika dvorana Kulturnega doma Nova Gorica

Gioacchino Rossini se je rodil v Pesaru v družini glasbenikov in prvo glasbeno izobrazbo dobil v domačem okolju. *Sonati številka 1 in 3* sodita v sklop šestih sonat, ki jih je napisal leta 1804, ko je bil star 12 let. Takrat je čas preživel na posestvu družinskih prijateljev in je za tamkajšnje potrebe ustvaril omenjene sonate, ki so bile v osnovi napisane za dve violini, violončelo in kontrabas. Razlog za tako nenavadno zasedbo je povezan s takrat razpoložljivimi glasbeniki na tistem posestvu. Kasneje je te sonate, ki oblikovno spominjajo na trivstavčne *Divertimente* Wolfganga Amadeusa Mozarta, priredil za tradicionalno zasedbo godalnega kvarteta z violo namesto kontrabasa. Danes te skladbe, ki se kljub komornim osnovam v zvočnosti približujejo godalnim simfonijam, najpogosteje izvajajo godalni orkestri. Značilen za te godalne simfonije je vesel, iskričast in živahen prvi stavek, ki mu sledi nekoliko bolj umirjen in liričen drugi stavek. Nostalgično razpoloženje drugega stavka se v tretjem spet razživi in skladba se zaključi radostno. Čeprav je Gioacchino Rossini znan kot eden najvplivnejših italijanskih opernih skladateljev 19. stoletja, je v drugi polovici svojega ustvarjalnega življenja pozornost usmeril v orkestrska in komorna dela s posebnim poudarkom na oratorijih in sakralnih delih. Pri 37-ih letih je prenehal z ustvarjanjem oper. Do takrat jih je ustvaril 32. Z velikim uspehom jih je predstavljal na dolgih turnejah po Evropi, na katerih je dosegel veliko slavo. Med njegovimi oboževalci je bil tudi Ludwig van Beethoven, čeprav sta si bila v skladateljskih pogledih različna. Rossini se je leta 1822 iz Neaplja, kjer je v gledališčih uprizarjal dobro sprejete opere, po sedmih letih preselil v Benetke, nato odpotoval v London in se za nekaj let ustavil v Parizu. Tja se je nato spet vrnil leta 1855 in preživel preostanek svojega življenja v tem mestu. Pokopan je v Firencah.

Koncert za violino in orkester številka 1 Niccolòja Paganinija je virtuozni tour de force, ki ne kaže zgolj skladateljevih neverjetnih tehničnih spodobnosti, ampak tudi njegov izjemen občutek za melodijo in spretnost pri razvoju dramatične strukture. Tako kot je opaziti pri številnih njegovih delih, se je tudi pri tej skladbi navdihoval pri glasbenem jeziku oper Gioacchinija Rossinija, ki so bile v tistem času izjemno priljubljene. Z vidika današnjega violinista so tehnične zahteve prvega violinskega koncerta zmerne v primerjavi s Paganinijevem časom, ko so veljale za nekaj nemogočega. Okrog nekaterih njegovih violinskih koncertov se je razširil glas, da so neizvedljivi, kar je veliko pripomoglo k uveljavljanju Paganinijevega slovesa kot najboljšega violinista tistega časa. Prvi violinski koncert je

nekakšna zbirka bleščečih tehničnih prijemov, kot so razširjeni arpeggi, pizzicati v levi roki in hitri terčni oziroma kvintni prehodi. Kljub temu pa je ta mojstrovina bravuroznosti veliko več kot le nastopaška skladba, saj vključuje polno elegantnih melodično oblikovanih tem in je zvočno očarljiva.

Koncert za violino in orkester številka 2 je Niccolò Paganini napisal osem let po prvem (1826), v času, ko se je njegovo ime virtuoznega solista povsem utrdilo. Ta koncert se bolj kot na virtuosnost osredotoča na melodično vsebino in sam tematski razvoj. Mogoče se je prav v drugem violinskem koncertu, bolj kot v katerem drugem, Paganinijev skladateljski talent najjasneje izrazil. V njem je – po pričakovanjih – veliko priložnosti za tehnična razkazovanja, kljub temu pa je skladatelj dal večji poudarek na celosten dramatičen razvoj skladbe. Tudi v tej glasbi je prisoten Rossinijev duh. Zlasti v uvodnem stavku so zaznavne vzporednice z uverturo opere Seviljski brivec. Najbolj zanimiv pa je tretji stavek, rondo, ki ima briljantno temo z romskim pridihom in je čisti primer violinske bravure. Podnaslov *La Campanella* se nanaša na tretji stavek, zaradi vztrajne uporabe trianglera, ki je sorodna zvonjenju. Campanello po italijansko pomeni zvon. Niccolò Paganini ni dovolil tiskati svojih violinskih koncertov, ker ni želel dati priložnosti drugim violinistom, da bi se specializirali v njegovem mojstrstvu. Tako sta bila ta dva, kot vsi ostali njegovi koncerti za violino, natisnjena šele po njegovi smrti.

Orkester **I Virtuosi Italiani** se je na mednarodni glasbeni sceni uveljavil kot eden najbolj dinamičnih in inovativnih ansamblov. Od svojih začetkov v letu 1989 pa vse do današnjih dni orkester odlikujejo visoka umetniška vrednost, izvorni glasbeni projekti in premišljena strategija vodenja. Koncertira v najpomembnejših italijanskih gledališčih in na glasbenih prizoriščih, pogosto gostuje na koncertih in turnejah v tujini. Med najvidnejšimi koncerti zadnjih let velja omeniti koncerte za Senat Republike Italije, 'Concert for Life and Peace' v Rimu, Betlehemu in Jeruzalemu, v Vatikanu za papeža, turnejo po Južni Ameriki, debi v dvorani Royal Albert v Londonu. Orkester je zgradil bogat repertoar, ki ga je posnel na 100 zgoščenkah pri priznanih založbah (več kot 400.000 prodanih izvodov po vsem svetu). Leta 2004 je orkester za posnetke prejel prestižne nagrade Choc de la Musique, Five stars – Goldberg prize, Diapason d'or. Zadnji zgoščenci sta izšli leta 2012 (Philip Glass in Nicolò Porpora). Orkester si prizadeva izvajati širok repertoar, ki zadovolji velik krog poslušalcev. Posveča se filološkimi raziskavam in izvaja baročno glasbo na izvorna glasbila, poleg tega pa veliko pozornosti namenja programskemu eksperimentiranju, s

čimer se poskuša približati okusu mladega občinstva. Z I Virtuosi Italiani so kot solisti sodelovali Chick Corea, Goran Bregović, Michael Nyman, Franco Battiato, Paolo Fresu in Richard Galliano ter številne druge mednarodno priznane glasbene zvezde. Orkester v Veroni, kjer ima sedež, že štirinajst let organizira lasten glasbeni abonma, poleg tega pa tretje leto zapored pripravlja koncertno sezono sakralne glasbe v čudoviti cerkvi svetega Ferma Velikega v Veroni. Koncerte orkestra I Virtuosi Italiani vedno toplo sprejme tako poslušalstvo kot tudi kritika. Od leta 2011 I Virtuosi Italiani delujejo kot rezidenčni orkester glasbenega cikla, ki poteka v cerkvi Ospedale della Pietà v Benetkah. Koncertni mojster in prva violina je Alberto Martini, v vlogi dirigenta je Corrado Rovaris, od oktobra 2011 pa je gostujoči solist violinist Pavel Berman.

Stefan Milenković, rojen v Beogradu, je začel s študijem violine pri treh letih kot izredno talentiran otrok. Na koncertno pot je stopil pri šestih letih kot solist z orkestrom. Pri desetih letih je na božičnem koncertu v Washingtonu igral za predsednika Ronaldaa Reagana, za predsednika Mikhaila Gorbačova pri enajstih letih, za papeža Janeza Pavla II. pa pri 14 letih. Svoj 1000. koncert je obeležil pri šestnajstih v Monterreyju v Mehiki. Stefan Milenković je bil lavreat mnogih pomembnih mednarodnih tekmovanj (Indianapolis ZDA, Tibor Varga Švica, Kraljica Elizabeta Bruselj, Yehudi Menuhin Velika Britanija, Ludwig Spohr Weimar, Rodolfo Lipizer Gorica in Niccolò Paganini Genova). Kot solist je nastopal s simfoničnimi orkestri s francoskega radia, iz gledališča Bolšoj, iz Berlina, Melbournea in Queenslanda, New Yorka, Indianapolisa in Čikaga, z državnimi orkestri iz Sankt Peterburga, Mehike, Sao Paola, s filharmoničnimi orkestri iz Helsinkov in Beograda ter s komornim orkestrom Orpheus. Sodeloval je z dirigenti, kot so Lorin Maazel, Daniel Oren, Lu Jia, Lior Shambadal, Vladimir Fedosejev, Sir Neville Marriner. Njegova diskografija obsega dela Johanna Sebastiana Bacha in Niccolòja Paganinija (založba Dynamic, 2003). Redno sodeluje v humanitarnih akcijah. Leta 2003 mu je mesto Beograd podelilo naziv 'Most Human Person'. Poleg tega pogosto nastopa na koncertih, ki jih v humanitarne namene organizira UNESCO v Parizu, in to skupaj s Placidom Domingom, Lorinom Maazelom, Alexisom Weissenbergom in Yehudijem Menuhinom. Posveča se tudi pedagoški dejavnosti; od leta 2002 je bil zaposlen kot asistent profesorja Itzhaka Perlmana na Juilliard School of Music New York, vse dokler ni postal profesor za violino na Univerzi Illinois (ZDA).

Metka Sulič